Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office

Supanute Bunyanan and Urai Suthiyam
Students in the Educational Administration Program, Ramkhamhaeng University, Thailand
Master of Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand
E-mail: Supanute.25@gmail.com, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0007-6476-7875
E-mail: Urai.5694s@Gmail.com, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0000-8437-5552
Received 16/02/2025 Revised 27/02/2025 Accepted 30/03/2025

Abstract

Background and Aims: The academic leadership of school administrators plays a crucial role in influencing teachers' work motivation. When administrators can effectively manage academic affairs, it encourages teachers to develop themselves, ultimately enhancing the quality of education in the school. The objectives of this research are to: 1) Study the academic leadership of school administrators in the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya. 2) Examine teachers' work motivation in the Secondary Educational Service Area Office, Phra Nakhon Si Ayutthaya. 3) Investigate the relationship between the academic leadership of school administrators and teachers' work motivation in the Secondary Educational Service Area Office, Phra Nakhon Si Ayutthaya.

Methodology: The sample for this study consisted of 380 school administrators and government teachers. The sample size was determined using Cohen's table, followed by stratified and simple random sampling. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire, which had a content validity index ranging from 0.6 to 0.8 and an overall reliability coefficient of 0.887. The statistical methods used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient to examine relationships.

Results: The findings revealed that: 1) Teachers' perceptions of the academic leadership of school administrators were at the highest level overall ($\overline{X}$= 4.92) 2) Teachers' work motivation was also at the highest level overall ($\overline{X}$= 4.92) 3) The academic leadership of school administrators had a high-level correlation with teachers' work motivation, with statistical significance at the 0.01 level.

Conclusion: The study on the relationship between the academic leadership of school administrators and teachers' work motivation yielded three key findings: 1) The overall level of academic leadership among school administrators was the highest. The ranking of average scores from highest to lowest was as follows: curriculum and instructional management, creating a learning-supportive environment, promoting teachers' professional development, and defining vision, mission, and goals. 2) The overall level of teachers' work motivation was also the highest.

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

The ranking of average scores from highest to lowest was as follows: need for achievement, responsibility, need for affiliation, and career advancement. 3) There was a high positive correlation between the academic leadership of school administrators and teachers' work motivation, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Academic Leadership; Motivation; Relationship

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: **https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066**

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ศุภนุช บุญญานันต์ และอุไร สุทธิแย้ม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของครู ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้ครูมีการพัฒนาตนเอง จะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สพม.พระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สพม.พระนครศรีอยุธยา3) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สพม.พระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของโคเฮน จากนั้นสุ่มแบบชั้นภูมิและสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.6 – 0.8 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.887 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย: พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสุด ($\overline{X}$= 4.92) 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสุด ($\overline{X}$= 4.92) 3) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผล: ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู ได้ 3 ประเด็นดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ตามลำดับ 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความต้องการความสำเร็จ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ และด้านความก้าวหน้า ตามลำดับ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ผู้นำเชิงวิชาการ; แรงจูงใจ; ความสัมพันธ์

บทนำ

ทุนมนุษย์คือสินทรัพย์อันมีค่า เป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการสร้างมูลค่าให้ทรัพยากรด้านอื่น ๆ หลายองค์กรให้ความสำคัญกับการลงทุนในมนุษย์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องมีแนวทางการพัฒนาที่ส่งเสริมศักยภาพมนุษย์ให้สามารถรับมือกับสภาวการณ์เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ปัจจุบันมีการมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาที่มีความ

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

ซับซ้อน ตลอดจนเป็นนักคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อการดำรงชีวิตท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ซึ่งองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิต เกิดจากการที่มนุษย์ถูกเสริมสร้าง สั่งสม และรวบรวมมาตั้งแต่เยาว์วัย การสร้างเสริมประสบการณ์ให้กับมนุษย์ต้องมีการปรับเปลี่ยนความรู้ให้ทันยุคสมัย อนาคตของการเรียนรู้และระบบการศึกษา จึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ได้มีการศึกษา และคาดการณ์ภาพอนาคตของระบบการศึกษา เพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นปัญหาวิกฤตที่แต่ละประเทศต้องเผชิญ (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, 2565)

การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันได้ถูกพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้เกิดการพลิกโฉมของระบบเศรษฐกิจในประเทศและสังคมโลก เกิดแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของทุกประเทศทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย ส่งผลให้ภาคการศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะที่จำเป็นในยุคการสื่อสารไร้พรมแดน และสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ทั่วโลกได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศให้สามารถรองรับเทคโนโลยี และความต้องการของผู้เรียนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในอนาคตได้อย่างทันท่วงที แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จึงมุ่งพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบันแค่ในห้องเรียนจะไม่เพียงพออีกต่อไป ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง นำองค์ความรู้เหล่านั้นมาปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียน ตลอดจนสามารถต่อยอดความรู้ที่มีในการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขีดความสามารถของตนในอนาคตได้ตลอดชีวิต ส่งผลให้การจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกระดับและทุกประเภท มุ่งสร้างผู้เรียนทุกช่วงวัยให้เกิดทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่ได้มาตรฐาน ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเต็มตามศักยภาพอย่างเหมาะสม มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ภายใต้สังคมแห่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) การจัดการศึกษาภายในประเทศทุกระดับ มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักถูกพิจารณา จากผลงานด้านวิชาการ ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ต้องมีการ บริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

บทบาทครูผู้สอนปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบจาก “ครูผู้สอน” เป็น “Coach” หรือผู้อำนวยการการเรียนรู้ ทำหน้าที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนรู้ ส่งต่อแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดพลังในการค้นหาความสามารถของตนเอง แนะนำวิธีเรียนรู้ส่งเสริมการจัดลำดับการสร้างความรู้ ออกแบบ กิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างสุดความสามารถ และมีหน้าที่เป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน อีกทั้งการบริหารสถานศึกษาจะเกิดผลสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ ปฏิบัติพันธกิจในฐานะผู้นำขององค์กร (ปณตนนท์ เถียรประภากุล, 2561) โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากครูในการขับเคลื่อนงานด้านการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมครูให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน สามารถดึงสมรรถนะที่โดดเด่นในตัวครูออกมาใช้ในการ

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

ทำงาน กระตุ้นแรงบันดาลใจส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะที่เป็นเลิศ และมีความเป็นครูมืออาชีพ (ธัณย์สิตา สุรศิษฐ์ชานล, 2561)

จากการศึกษาสภาพปัญหา ความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สพม.พระนครศรีอยุธยา เพราะเข้าใจว่าการทำงานของครูนั้นขึ้นอยู่กับการนำของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม และเป็นมืออาชีพในยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สพม.พระนครศรีอยุธยา
2. ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สพม.พระนครศรีอยุธยา
3. ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สพม.พระนครศรีอยุธยา

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและความสำเร็จของสถานศึกษา โดยภาวะผู้นำเชิงวิชาการต้องมีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายทางการศึกษาเพราะการบริหารงานจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีทิศทางการบริหารเปรียบเสมือนมีเข็มทิศที่จะมุ่งไป มีเป้าหมายที่ชัดเจนตามกรอบเวลาที่กำหนด โดยใช้ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ภาวะผู้นำเชิงวิชาการต้องสามารถบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเนื่องจากหลักสูตรคือหัวใจสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ พร้อมทั้งมุ่งสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนทั้งทางปัญญา คุณธรรม ทักษะชีวิต และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพด้านบุคลากร สนับสนุนส่งเสริมวิชาชีพครู เพื่อให้ครูสามารถเป็นผู้นำทางปัญญาถ่ายทอดองค์ความรู้พัฒนาทักษะที่ตอบโจทย์ยุคสมัย เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและสร้างความก้าวหน้าที่ยั่งยืนให้กับสถานศึกษา

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู หมายถึง พลังกระตุ้นพฤติกรรมให้ครูใช้ความสามารถในการทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการ แรงจูงใจเป็นพลังขับเคลื่อนสำคัญที่ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและทุ่มเทต่อวิชาชีพ ครูต้องการ ความสำเร็จ จากการเห็นพัฒนาการของนักเรียน ความรับผิดชอบ ในบทบาทการถ่ายทอดความรู้ ความสัมพันธ์ที่ดี กับเพื่อนร่วมงาน นักเรียน และผู้ปกครอง รวมถึง ความก้าวหน้า ในสายอาชีพผ่านโอกาสพัฒนาและการยอมรับทางวิชาชีพเมื่อแรงจูงใจเหล่านี้ได้รับการตอบสนอง ครูจะมีความมุ่งมั่นในการทำงาน สร้างสรรค์การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และส่งเสริมคุณภาพการศึกษาที่ยั่งยืน

เริงฤทธิ์ คำหมู่ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด

อมรรัตน์ ไทรเมือง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์

Citation: Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

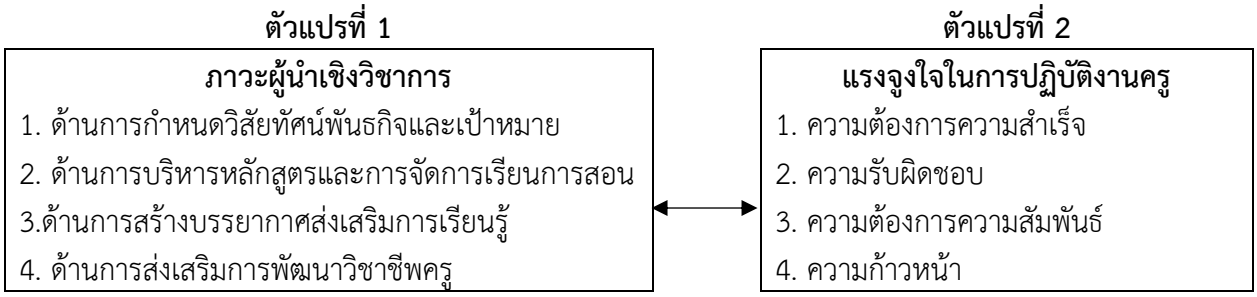
Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมมี ความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง

ชนิภา สุวรรณพัฒน์, บุญเลิศ ธานีรัตน (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r=.874***) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,330 คน จากสถานศึกษาจำนวน 29 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2567 ได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Cohen et al (2018) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คนจากนั้นทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Muti-Stage Random Sampling) มีดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งขนาดของโรงเรียน

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

เป็น 3 ขนาด ได้แก่ 1) โรงเรียนขนาดเล็ก 2) โรงเรียนขนาดกลาง และ3) โรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นไป และขั้นตอนที่ 2 สุ่มครูจากแต่ละขนาดของโรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

. 2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10 เล่ม แล้วคัดเลือกด้านที่มีความถี่สูงสุด 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมาย 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ และ 4) ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10 เล่ม แล้วคัดเลือกด้านที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ 1) ความต้องการความสำเร็จ 2) ความรับผิดชอบ 3) ความต้องการความสัมพันธ์ และ 4) ความก้าวหน้า

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดเลือกตอบ (Checklist) แบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Questions) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมาย ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดเลือกตอบ (Checklist) แบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ (Likert Scale Questions) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ ความรับผิดชอบ ความต้องการความสัมพันธ์ ความก้าวหน้า

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

4.1.1 ศึกษา ค้นคว้า เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย

4.1.2 นำข้อมูลที่ศึกษามาออกแบบเครื่องมือและแบบสอบถามที่เกี่ยวกับหัวข้อวิจัย และสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4.1.3 นำเครื่องมือที่ได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้องและเที่ยงตรง และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ

4.1.4 นำเครื่องมือแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index: IOC)

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

4.1.5 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าระหว่าง 0.8 - 1.0 และปรับปรุงเครื่องมือให้เรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ

4.1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.6-0.8 และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)ของแบบสอบ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของแบบสอบถามเท่ากับ 0.887

4.1.7 จัดทำแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ระหว่างเดือนสิงหาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2567 โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้กับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตจัดเก็บข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 380 คน

5.1.2 ผู้วิจัยนำสำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อม Link แบบสอบถามผ่าน Google Form เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นการศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 380 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจาก Google Form ได้ข้อมูลกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 380 ฉบับ

5.1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลของครูผู้ตอบแบบสอบถามจาก Google Form มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หลังจากผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

6.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

6.1.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD

Citation: Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

7.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู คือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา แสดงผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

(n=380)

ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ	ความคิดเห็น			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมาย	4.89	0.20	มากที่สุด	4
2.ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.94	0.20	มากที่สุด	1
3.ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้	4.94	0.22	มากที่สุด	2
4.ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู	4.93	0.27	มากที่สุด	3
รวม	**4.92**	**0.20**	**มากที่สุด**	

จากตาราง 1 พบว่าโดยภาพรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.92 ; S.D.= 0.20) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\overline{X}$= 4.94 ; S.D.= 0.20) รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ($\overline{X}$= 4.94 ; S.D.= 0.22) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู ($\overline{X}$= 4.93 ; S.D.= 0.27) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมาย ($\overline{X}$= 4.89 ; S.D.= 0.20) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา แสดงผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู

(n=380)

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู	ความคิดเห็น			
	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.ความต้องการความสำเร็จ	4.95	0.17	มากที่สุด	1

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

2.ความรับผิดชอบ	4.95	0.20	มากที่สุด	2
3.ความต้องการความสัมพันธ์	4.95	0.24	มากที่สุด	3
4.ความก้าวหน้า	4.94	0.26	มากที่สุด	4
รวม	**4.92**	**0.20**	**มากที่สุด**	

จากตาราง 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.92 ; S.D.= 0.20) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความต้องการความสำเร็จ ($\bar{X}$= 4.95 ; S.D.= 0.17) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X}$= 4.95 ; S.D.= 0.20) รองลงมาคือ ความต้องการความสัมพันธ์ ($\bar{X}$= 4.95 ; S.D.= 0.24) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความก้าวหน้า ($\bar{X}$= 4.94 ; S.D.= 0.26) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา แสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู

(n=380)

พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู				
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_{tot}
X_1	0.605**	0.589**	0.523**	0.564**	0.624**
X_2	0.843**	0.827**	0.706**	0.741**	0.849**
X_3	0.824**	0.756**	0.884**	0.811**	0.904**
X_4	0.819**	0.728**	0.903**	0.815**	0.903**
X_{tot}	0.875**	0.817**	0.865**	0.834**	0.933**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X_t) มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู (Y_t) อยู่ในระดับสูง (r_{XY}=0.933**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับที่มีค่าสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ (X_3) อยู่ในระดับสูง (r_{XY}=0.904**) รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู (X_4) อยู่ในระดับสูง (r_{XY}=0.903**) และที่มีค่าความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย (X_1) อยู่ในระดับสูง (r_{XY}=0.624**)

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปลายผล ดังนี้

Citation: Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

1. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการส่งเสริมและสนับสนุนครูในการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ การพัฒนางานด้านวิชาการ งานหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน ส่งผลให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานในสถานศึกษาด้านวิชาการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้สอดคล้องกับ วัชรินทร์ ชาคำฤทธิ์ (2564) กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึง ความสามารถในการส่งเสริมและสนับสนุนครูในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ประกอบด้วย การกำหนดและสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การนิเทศและประเมินผลการสอน การประสานงานหลักสูตร การพัฒนามาตรฐานและความคาดหวังระดับสูง ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู การควบคุมเวลาการเรียนการสอน และการให้สิ่งจูงใจแก่ครู และนักเรียน สอดคล้องกับพุฒินันท์ แสงสิริวัฒน์ (2564) กล่าวว่า การบริหารจัดการของผู้บริหารในสถานศึกษา ในการชี้นำ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวจูงใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมพัฒนาบุคลากร และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อมรรัตน์ ไทรเมือง (2565) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมมี ความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความต้องการความสำเร็จ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความต้องการความสัมพันธ์ และด้านความก้าวหน้าตามลำดับ ทั้งนี้อาจเพราะแรงจูงใจคือสิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้นที่ผลักดันให้ผู้ปฏิบัติงานแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำในการปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานและนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการวางแผนงาน มอบหมายงานให้ตรงกับความถนัดและความต้องการของครู ช่วยสร้างเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู ให้เกิดความต้องการในการทำงานและมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่ท้าทายอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ธนพรรธ อนุเวช (2564) กล่าวว่า แนวทางการสร้างเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของครู เพื่อปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมในการ ปฏิบัติงานของครู ส่งผลให้ครูปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด และยังเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนสภาพในการทำงาน ทั้ง ด้านความสัมพันธ์ในองค์กร ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านเงินเดือน สวัสดิการและการให้รางวัล ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่ สอดคล้องกับ ภัทราลี แน่นอน (2565) กล่าวว่า ปัจจัยจูงใจในการปฏิบัติงาน อันได้แก้ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับการยอมรับ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อภาระงาน และด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ยางเบือก (2566) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน สพป.

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), September-October 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

นครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สพป. นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ มีพฤติกรรมที่มุ่งพัฒนางานที่ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีการกำหนดเป้าหมายและภารกิจจนสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีการส่งเสริม สนับสนุนครูในการส่งเสริมบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ สร้างแรงจูงใจให้ครูพัฒนาตนเอง เพื่อการปฏิบัติงานที่ประสิทธิภาพและมุ่งให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ให้โอกาสครูที่ มีความสามารถ ความตั้งใจ และทุ่มเทในการทำงาน ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่สูงขึ้นเช่น หัวหน้า กลุ่มสาระ หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย เป็นต้น มีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา สุระเสนา (2564) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสพม.เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู โดยรวมและรายด้านอ ยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา กุลวงษ์ และคณะ (2565) ศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สพป.นครพนม เขต 1 พบว่า 1) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความ สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .72 4) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ได้ประมาณร้อยละ 54 และ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้าน การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูของบุคลากร ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิภา สุวรรณพัฒน์, บุญเลิศ ธานีรัตน (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r=.874***) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Citation:
Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในรูปแบบวิจัยเชิง คุณภาพ เพื่อจะได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ประสบผลสำเร็จ เพื่อได้ข้อมูลตามจริงมากำหนดกรอบการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการเปลี่ยนแปลง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำ ผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหารงานอย่างมีวิสัยทัศน์ มีความก้าวหน้า กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติงาน ตามเป้าหมาย สำรวจความต้องการของผู้ร่วมงาน ยึดการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการใช้ความคิด สร้างสรรค์

1.3 นอกจากผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการแล้วควรมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น สร้างระบบปฏิสัมพันธ์ที่ดีเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาแนวทางการใช้ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). สาระสำคัญแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ (ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566-2570 / ประจำปี พ.ศ. 2566). Retrieved 5 August 2024, from: https://moe360.blog/2022/10/07/government-action-plan-moe/

กฤษฎา กุลวงษ์, ชาญวิทย์ หาญรินทร์, ไพฑูรย์ พวงยอด. (2565). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. *วารสารรัชต์ภาคย์, มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,* 17(50), 200-201

ชนิภา สุวรรณพัฒน์, บุญเลิศ ธานีรัตน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. *วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร, วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้,* 7(6), 341-350.

ณัฐธิดา สุระเสนา. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ธนพรรธ อนุเวช. (2564). *แนวทางการสร้างเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ธัณย์สิตา สุรศิษฐ์ชานล. (2561). *ปัจจัยการเสริมสร้างพลังอำนาจครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Citation: Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066

ปณตนนท์ เถียรประภากุล. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0. Veridian E-Journal ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ,* 11(2), 1994-2013.

พุฒินันท์ แสงสิริวัฒน์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ภัทราลี แน่นอน. (2565). *แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2.*วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต

เริงฤทธิ์ คำหมู่. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3.* การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วัชรินทร์ ชาคำฤทธิ์. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดอุดมรังสี(ป.ปีติ วรรณอุปถัมภ์).* การค้นคว้าอิสระครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมศักดิ์ ยางเบือก. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. (2567). ข้อมูลทั่วไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา. Retrieved 4 August 2024, from: https://www.spmay.go.th

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2565). อนาคตของการเรียนรู้ (Future of Learning). Retrieved 4 August 2024, from: https://ifi.nia.or.th

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579. Retrieved 4 August 2024, from: https://www.stou.ac.th

อมรรัตน์ ไทรเมือง. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). Research methods in education (8th ed.). New York:

Likert, R. (1967). The human organization: Its management and value. New York: McGraw- Hill. Routledge.McGraw-Hill

Citation: Bunyanan, S., & Suthiyam, U. (2025). The Relationship Between the Academic Leadership of School Administrators and the Motivation of Teachers in the Phra Nakhon Si Ayuthaya Secondary Educational Service Area Office . Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (5), 823-836. DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.286066